

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 372. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960360288/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

havde bedrevet store Misgierninger. Da Juristen havde igiennemløbet Sagen, og fundet, at alting ved kraftige Vidnesbyrd var bevist giort, sagde han: Hr. Dommer kand ingen Risico underkastes ved at skierpe Dommen; thi ingen Straf er stor nok for saadanne Misgierninger. Hvorudover Dommeren fældede saadan Sententz, at, eftersom de anførte Beskyldninger vare klarligen bevisede, saa dømmes den Skyldige baade til timelig og ævig Død.

Fabelen viser, at Mennesker kand ikke dictere Straf, som ey henhører til menneskeligt Forum.

110. Fabel.

Paa de Tider, da Dyr, Fugle, Træer og Planter kunde tale, fandtes hos dem flere Dyder og tilligemed flere Laster end nu omstunder: De vare ogsaa adskillige Sygdomme underkastede, hvorom nu omstunder intet høres. Alleene ved den vestre Kant af Skoven, som skilles derfra ved en stridig Strøm, var et Land, hvor Dyrene levede udi bestandig Sundhed og indbyrdes Eenighed. Nogle tilskreve saadant Luftens Forandring; men en Ørn, som en Tiid lang havde opholdt sig udi samme Land, gav Aarsagen tilkiende, som var denne, nemlig, at samme Lands Øvrighed engang havde fordrevet alle Medicos og Advocater, og at man siden den Tiid ikke havde hørt tale om Sygdomme og Processer.

111. Fabel.

Hvorledes een af de hellige Slanger blev straffet.

En Hierophit, det er en af de hellige Slanger, hvorom tilforn er tælt, blev engang greben paa en frisk Misgierning. Synderen kunde ikke nægte Factum, men paastod alleene, at hans Samvittighed var puur og reen, og at det var ikke uden Legemet og det udvortes Foderal, som havde bedrevet Misgierningen, hvorudi det Indvortes ingen Deel havde havt eller kunde have. Dommeren spurte ham da,

MORALSKÉ FABLER

hvor hans Samvittighed eller Siæl havde sit Sæde? Han svarte dertil, at det var udi Hiertet. Derpaa blev fælden saadan Dom, at den Anklagede skulde miste sin Hud eller levende flaaes, og fik Skarpretteren Ordre at see nøye til, at Hiertet, hvor den reene og uskyldige Samvittighed havde sit Sæde, ikke skulde komme til Skade.

Denne Fabel sigter paa visse fanatiske Mennesker, som føre saadan Lærdom.

112. Fabel.

Om Skaden og Hummerne.

En Skade listede sig engang til Strand-Bredden for at see om han kunde besnære nogen Fisk. Dette merkede en Hummer, og derfor stillet sig død an, læggende sig paa Ryggen: Skaden kaldte da et Par af sine Medbrødre til Hielp, for at bemægtige sig Byttet: Men, da han kom Hummeren nær, blev han af dens Kløer greben og bortført. De øvrige Skader toge derpaa Flugten, og med Forundring fortaalte denne Hendelse for andre Fugle, sigende, at de ikke kunde have ventet saadan Listighed af en dum Fisk. Ørnen svarede dertil: De Folk, som tale lidet eller intet, tænke desmeere.

Fabelen lærer, at man finder mange saadanne Exempler blant Mennesker.

113. Fabel.

Eege-Træets Klagemaal besvaret.

Et Eege-Træ besværgede sig over, at gemeene Fugle gjorde deres Reeder udi dets Top, og kastede deres Ureenlighed udi dets Greene: Men, sagde een, som hørte denne Klage, Jupiter maa jo taale, at Svaler, og andre Fugle gjøre deres Reeder udi hans Tempel, og at man kaster Ureenlighed derved. Da Eege-Træet dette hørte, holdt det op med at klage, og gav sig tilfreds.